

'Topuz'un tutuklanması uluslararası hukuka uygun'

AA

ABONE OL

Google News

Uluslararası Hukuk Araştırmaları Merkezi, ABD'nin Ankara Büyükelçiliği ile yaşanan krizi, uluslararası hukuk açısından değerlendiren bir rapor hazırladı, raporda yapılan işlemin uluslararası hukuka uygun olduğu bildirildi.

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Uluslararası Hukuk Araştırmaları Merkezi (UHAM) Müdürü Doç. Dr. Naim Demirel, Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) soruşturmaları kapsamında tutuklanan ABD'nin İstanbul Başkonsolosluğu görevlisi Metin Topuz'un diplomatik dokunulmazlığı bulunmadığını, bir personel olduğunu belirterek, "Ona yapılan işlemde uluslararası hukuk açısından hiçbir problem yoktur." dedi.

UHAM, ABD'nin Ankara Büyükelçiliği ile yaşanan krizi uluslararası hukuk açısından ele alan bir rapor hazırladı.

Rapor hakkında AA muhabirine değerlendirmelerde bulunan Demirel, ABD'nin İstanbul

SON DAKİKA

Başkonsolosluğu görevlisi Metin Topuz'un, FETÖ'nün 17-25 Aralık 2013'teki kumpası ile [15 Temmuz](#) darbe girişimine ilişkin davalarda yargılanan eski polis müdürleri ve askerler, firari eski savcı Zekeriya Öz ile irtibatının tespit edilmesinin ardından tutuklanmasının, Türkiye-ABD arasında vize krizinin başlamasına neden olduğunu hatırlattı.

Topuz'un tutuklanmasına değinen Demirel, "Metin Topuz orada çalışan bir personeldir. Hukuken herhangi bir kurumda çalışan bir kişiden hiçbir farkı yoktur. Diplomatik dokunulmazlığı da olmadığı için ona yapılan işlemde uluslararası hukuk açısından hiçbir problem yoktur." görüşünü dile getirdi.

Demirel, ABD makamlarının tutumunun, BM Güvenlik Konseyi'nin 1373 sayılı kararı uyarınca, terörle mücadele çerçevesinde getirilen devletler arası yardımlaşmaya dair yükümlülükle de bağdaşmadığını savundu.

Türkiye'nin diplomasi hukukunun tanıdığı imkanlardan başka bir tedbire başvurmasının gayet doğal olduğunu dile getiren Demirel, "Yani diplomasi hukukunun ihlali halinde ancak yine diplomasi hukukunun tanıdığı imkanlara başvurarak karşılık verilebilir." diye konuştu.

"DELİL İSTEME HAKKI YOKTUR"

ABD'nin Ankara Büyükelçisi John Bass'ın, "Biz tutuklamayla ilgili delil görmek istiyoruz." ifadesine değinen Demirel, şunları söyledi:

"Hiçbir devlet temsilciliğinin kendisine sığınmış kişiyi teslim etmek için bulunduğu ülkedeki makamlardan delil isteme hakkı yoktur. Diplomatik dokunulmazlıklar, Viyana Sözleşmesi uyarınca bulunan ülkenin güvenliği ve refahına zarar verici şekilde kullanılamaz.

Diplomatik dokunulmazlığı olan kişiler bile o ülkede ağır cezayı gerektiren bir suç işledikleri zaman yerel otoriteler tarafından adli makamlarca verilen bir kararla tutuklanabilirler. Tutuklama olduğu zaman başkonsolosa ya da büyükelçiye haber verilir. Bizzat başkonsolosun kendisi ağır bir cezayı gerektiren bir suç işlemişse o bile ilgili devlete haber verilerek aynı muameleye tabi tutulur."

"KENDİSİNE KARŞI SUÇ İŞLEYEN HERKESİ DEVLET YARGILAYABİLİR"

Doç. Dr. Naim Demirel, ABD diplomatik makamlarının diplomasi ve konsolosluk hukukuna aykırı bir

tutum içinde olduğunu savunarak, şu değerlendirmede bulundu:

"Dokunulmazlığı sağlanan yabancı misyon binaları suçluların sığındığı bir yer olamaz. Herhangi bir vatandaş veya yabancı, buraları sığınak olarak kullanamaz. Sığındığı takdirde de oradaki yetkililer bu kişileri yerel otoriteye teslim etmek zorundadır. Soruşturma kapsamında ifadeye çağrılan N.M.C'nin Türk adli makamlarının yürüttüğü yargı sürecinden kaçırılması için konsolosluk binasında kalmasına müsaade edilmesi, konsolosluk binalarına tanınan dokunulmazlığın kötüye kullanılması anlamına gelir. ABD'nin İstanbul Başkonsolosluğu, N.M.C'yi teslim etmeyerek diplomasi hukukuna aykırı hareket ediyor.

Türkiye, konsoloslukta olduğunu tahmin ettiği kişileri de talep edebilir, hatta devlete karşı işlenen, ağır cezayı gerektiren bir suç varsa diplomatik dokunulmazlığı olan şahıslara karşı da yargı sürecini başlatır. Neticede bu bir yargıdır, adil mahkemeler Türkiye'de çalışıyor. Kendisine karşı suç işleyen herkesi devlet yargılayabilir. Bu Viyana Sözleşmesi'nin 41. maddesine göre uluslararası hukuk çerçevesinde dokunulmazlığı olan kişiler için de uygulanabilir."

"ADİ SUÇLULARIN KONSOLOSLUĞA SIĞINMA HAKKI OLMADIĞININ ALTI ÇİZİLMELİDİR"

Viyana Sözleşmeleri'nde N.M.C'nin konsolosluğa sığınmasına imkan tanıyan bir hüküm bulunmadığını anlatan Demirel, bu konuda Latin Amerika'daki birtakım münferit uygulamaların dışında genel bir teamülün olmadığını söyledi.

UHAM Müdür Doç. Dr. Naim Demirel, sözlerini şöyle tamamladı:

"Adi suçluların konsolosluğa sığınma hakkı olmadığıın altı çizilmelidir. Dolayısıyla bir adi suçlunun konsolosluk binasında olması halinde konsolosluk şefinin olayı idari ve adli makamlara duyurması, suçluyu teslim etmesi veya ilgili makamların teslim almak üzere konsolosluk binasına girişine izin vermesi gerekir. Zira Viyana Sözleşmesi, konsolosluk binalarının, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan işler için kullanılmasını yasaklamakta ve kabul eden devletin kanun ve düzenlemelerine saygı gösterme yükümlülüğü getirmektedir."

